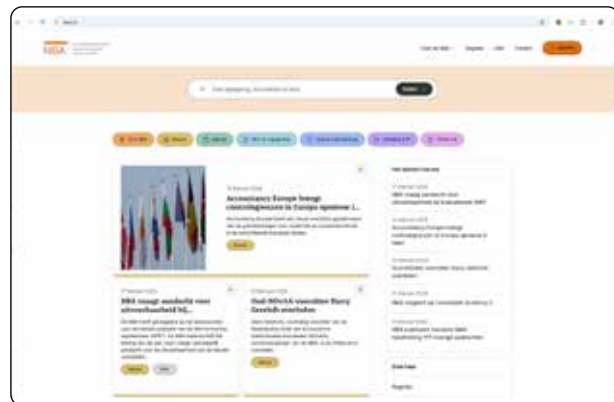

Aangepaste NBA-website: meer overzicht en betere zoekfunctie

De NBA heeft de website NBA.nl op diverse punten aangepast. Verbeteringen zijn met name doorgevoerd op de homepage, diverse overzichtspagina's en in de zoekfunctie.

De release met aanpassingen was voorzien na de lancering van de geheel vernieuwde NBA-website in 2024 en is gebaseerd op *feedback* van leden en andere gebruikers. De nieuwe opzet zorgt voor meer rust en overzicht op de homepage, waardoor bezoekers makkelijker kunnen zien wat nieuw is. In de vernieuwde opzet kan er door gebruikers gerichter worden gezocht, onder andere binnen de HRA en de pagina's over permanente educatie, waarbij de zoekresultaten overzichtelijker worden gepresenteerd.

Publieke managementletter van NBA, NOREA en IIA Nederland over kwetsbaarheden in de keten

Organisaties opereren in toenemende mate in digitale en uitbestede ketens. Cloudplatforms, datadiensten en leveranciers zijn sterk met elkaar verweven. Dat biedt kansen, maar vergroot ook de kwetsbaarheid, stelt de NBA-Signaleringsraad in een nieuwe publieke managementletter (PML), uitgebracht samen met NOREA, beroepsorganisatie van IT-auditors, en IIA Nederland, beroepsvereniging van internal auditors.

De publicatie geeft aan dat traditionele governance-instrumenten en assurance-vormen onvoldoende houvast bieden voor de huidige ketenrealiteit. Nieuwe Europese wetgeving, zoals de *Digital Operational Resilience Act* (DORA) en de *Network and Information Systems Directive* (NIS2), onderstreept dat bestuur en toezicht eindverantwoordelijk

blijven voor digitale weerbaarheid, ook wanneer processen zijn uitbesteed.

Signalen

De publieke managementletter *Vertrouwen in de kwetsbare keten* bevat zes signalen. Een deel daarvan is expliciet gericht op bestuurders en toezichthouders en roept die op om ketenrisico's bestuurlijk te adresseren. Eén van de signalen richt zich nadrukkelijk op accountants, IT-auditors en internal auditors zelf.

Dit signaal benadrukt het belang van samenwerking tussen disciplines en het expliciet maken van de reikwijdte en begrenzing van assurance, zodat bestuur en toezicht een realistisch en samenhangend risicobeeld krijgen.

De signalen zijn vertaald naar concrete acties, zoals het structureel in kaart brengen van kritieke afhankelijkheden, het kritisch duiden van assurancerapportages en het uitvoeren van realistische ketenoefeningen met strategische leveranciers.

PML's

De NBA brengt al sinds 2010 publieke managementletters (PML's) uit, gericht op het geven van signalen en aanbevelingen over een bepaalde sector of thema. Hierbij gaat het primair om risico's op het gebied van bestuur, bedrijfsvoering, verslaggeving en controle. De Signaleringsraad van de NBA zorgt voor maatschappelijke toetsing van de uitgaven en selecteert jaarlijks onderwerpen hiervoor.

Minister komt met reparatie-clausule voor implementatie CSRD

Minister Heinen van Financiën wil bij de Nederlandse implementatie van de Europese duurzaamheidsrichtlijn CSRD een 'reparatieclausule' opnemen. Dat moet de onzekerheid over terugwerkende kracht van de CSRD voor de verslagjaren 2024 en 2025 verkleinen.

Dit stelt de minister in een brief aan de Tweede Kamer van begin februari. Ondernemingen en accountants die al vóór inwerkingtreding van de Nederlandse CSRD-implementatieregels zoveel mogelijk conform de richtlijn rapporteerden, hebben volgens de reparatieclausule daarmee aan verplichtingen voldaan die door implementatie met terugwerkende kracht gaan gelden.

Het gaat daarbij om duurzaamheidsrapportering over boekjaar 2024 en 2025, opgesteld en openbaar gemaakt volgens de Europese ESRS-verslaggevingsstandaarden. Ook moet een extern accountant hierover een assurance-onderzoek hebben verricht volgens de NBA-standaarden. De minister geeft ook aan dat, als de implementatieregelgeving niet uiterlijk op 1 oktober 2026 in werking is getreden, het kabinet de reparatieclausule ook op boekjaar 2026 wil toepassen.

Gezamenlijke inzet

De NBA vroeg, samen met belangenorganisaties VEUO, VNO-NCW en Eumedion, herhaaldelijk aandacht voor de risico's die ontstaan wanneer duurzaamheidsrapportering en assurance met terugwerkende kracht verplicht worden. 'Wij zijn verheugd met deze aankondiging door de minister en ik ben blij dat het kabinet ontvankelijk is gebleken voor de zorgen die wij, samen met de VEUO, VNO-NCW en Eumedion, voor het voetlicht hebben gebracht', stelt NBA-voorzitter Bianca de Jong-Muhren. 'De aangekondigde reparatieclausule gaat meer zekerheid bieden aan ondernemingen en accountants.'

Het kabinet wil de reparatieclausule en eventuele andere aanpassingen via een nota van wijziging verwerken. De NBA steunt dat voorstel en volgt de verdere behandeling in de Tweede Kamer en de concrete juridische uitwerking van de reparatieclausule nauwgezet. De beroepsorganisatie blijft in gesprek met leden en stakeholders, met het oog op uitvoerbaarheid, rechtszekerheid en een werkbare assurancepraktijk.

NBA helpt bij kiezen van juiste accountantsproduct

De NBA heeft nieuwe webpagina's gepubliceerd, waarmee wordt verduidelijkt wat een accountant doet en welke accountantsproducten er zijn.

Gebruikers en opdrachtgevers van accountantsdiensten grijpen vaak standaard naar een controleverklaring, terwijl dat niet in alle gevallen noodzakelijk is. Ook wordt in de praktijk regelmatig gevraagd om een accountant met certificeringsbevoegdheid, terwijl voor veel accountantsproducten ook accountants zonder certificeringsbevoegdheid bevoegd en vakbekwaam zijn om het werk te doen. Dit leidt tot een vraag naar accountantsinzet die niet altijd passend is bij de aard en omvang van de organisatie.

Keuzehulp

Het bestuur van de NBA wil bijdragen aan meer proportionaliteit in de vraag naar accountantsproducten en komt daarom met een keuzehulp. Daarin wordt uitgelegd wat een accountant doet, welke accountantsproducten er zijn, welke mate van zekerheid daarbij hoort, welke typen accountants deze producten mogen uitvoeren en in welke situaties een controleverklaring wel of juist niet passend is.

De pagina *Welk accountantsproduct heb ik nodig?* ondersteunt gebruikers en opdrachtgevers bij het maken van een bewuste keuze en biedt handvatten om een accountantsproduct te kiezen dat aansluit bij de omvang en aard van hun organisatie.

Oproep aan leden

In 2026 gaat de beroepsorganisatie in gesprek met gebruikers en opdrachtgevers over de toepassing van accountantsproducten in de praktijk, met bijzondere aandacht voor situaties waarin standaard wordt gevraagd om een controleverklaring of een accountant met certificeringsbevoegdheid. Hiervoor wordt ook de hulp van leden gevraagd. Komen die in de praktijk protocollen, voorwaarden of standaarddocumenten tegen waarin niet het juiste accountantsproduct of type accountant wordt gevraagd, dan kunnen zij dat melden via het online helpdeskformulier.

De NBA nodigt leden uit om de nieuwe webpagina's te gebruiken bij het contact met cliënten en relaties; bijvoorbeeld bij gesprekken over de opdrachtvorm, of vragen over de rol en toegevoegde waarde van de accountant. Meer informatie is te vinden via [NBA.nl](https://nba.nl).

NBA publiceert herziene handreiking voor overige opdrachten

De NBA heeft in februari jl. een herziene versie van NBA-handreiking 1111 *Overige opdrachten* gepubliceerd.

Accountants zijn verplicht om de standaarden uit de ANV COS toe te passen bij de uitvoering van opdrachten. *Overige opdrachten* zijn transactiegerelateerde adviesdiensten (Standaard 5500N) maar ook andere opdrachten waarvoor geen specifieke standaarden zijn. Ook als geen standaarden beschikbaar zijn, moeten accountants zich bij de opdrachtuitvoering houden aan de VGBA. De handreiking gaat in op vragen als hoe te bepalen om wat voor

soort opdracht het gaat, of een standaard van toepassing is en hoe een opdracht aan te pakken en te voorzien van een deugdelijke grondslag.

De herziene handreiking kent een andere opzet en is praktischer ingestoken dan de vervangen handreiking uit 2010. Hij is relevant voor openbaar accountants, met name in het mkb, maar ook voor accountants in business en voor interne- en overheidsaccountants. De herziening maakt deel uit van de mkb-agenda 2025 van de Commissie MKB van de NBA. De nieuwe handreiking is beschikbaar via [NBA.nl](https://nba.nl).

Jaarverslag Raad voor Toezicht: meer kantoren scoren voldoende

De Raad voor Toezicht van de NBA heeft in het toetsingsjaar 2024, samen met de SRA, in totaal 183 accountantskantoren getoetst. Daarvan voldeed 76 procent aan de gestelde eisen, een duidelijke stijging ten opzichte van 2023 (64 procent).

Het verslag van de Raad voor Toezicht bevat de resultaten van het toetsingsjaar 2024 (1 april 2024 / 31 maart 2025). De raad richt zich met haar toetsingen op vrijwillige controle-opdrachten, overige assurance-opdrachten, beoordelings-opdrachten en aan assurance verwante opdrachten. De SRA is door de raad geaccrediteerd om toetsingen in het NBA-domein uit te voeren. Van 69 door de raad en de SRA uitgevoerde hertoetsingen werd 86 procent afgerond met een voldoende, ook duidelijk meer dan vorig jaar (74 procent). Bij tien van de uitgevoerde hertoetsingen voldeed het betreffende kantoor nog niet aan de eisen.

Ontwikkelingsgesprekken

In het vorige verslagjaar hield de raad voor het eerst ontwikkelingsgesprekken bij accountantspraktijken. De opgedane ervaringen zijn, voorafgaand aan de ontwikkelingsgesprekken in dit verslagjaar, tijdens rondetafelbijeenkomsten besproken. De inzichten daaruit zijn gebundeld als *best practices* en gedeeld met de teamleiders. Ook is aandacht besteed aan het toezicht op accountantsafdelingen en zijn daarvoor ontwikkelingsgesprekken gestart.

Eerder uitte de raad zijn zorgen over het mogelijke effect van *private equity* op de kwaliteit van de beroepsuitoefening. De raad had dit verslagjaar diverse dossiers onder handen waar dit thema speelt, met name als het gaat om het stemrecht

binnen kantoren. Het blijkt soms lastig om te achterhalen hoe de stemrechten zijn geregeld, in gevallen waarbij private equity is betrokken. Dit heeft ervoor gezorgd dat de raad enkele eindoordelen heeft aangehouden. De raad vraagt in 2026 opnieuw aandacht voor private equity, onder meer in de monitoringvragenlijst.

Tuchtklachten

In het verslagjaar diende het NBA-bestuur op advies van de raad tien tuchtklachten in, waarvan acht omdat de betrokken accountant het kwaliteitssysteem van de accountantspraktijk structureel niet op orde had. Twee tuchtklachten kwamen voort uit een weigering van medewerking aan (her)toetsing door de raad. De Accountantskamer deed uitspraak in zeven zaken, waarvan er zes gegrond werden verklaard. In één zaak werd de klacht deels gegrond en deels ongegrond verklaard. De opgelegde maatregelen liepen uiteen van berispingen tot tijdelijke doorhaling in het register. Vier accountants hebben tegen de uitspraak van de Accountantskamer beroep ingediend bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB).

Ledenvergadering kiest Bianca de Jong-Muhren als nieuwe NBA-voorzitter

Tijdens de ledenvergadering van de NBA, op 15 december 2025 in Nieuwegein, is Bianca de Jong-Muhren met grote meerderheid van stemmen gekozen tot nieuwe voorzitter van de beroepsorganisatie. Ruim 99 procent van de aanwezigen stemde in met haar voordracht.

Bianca de Jong-Muhren, de eerste vrouwelijke NBA-voorzitter, nam de voorzittershamer over van Kris Douma, die aangaf de voorzittersrol vier jaar lang "met heel veel plezier" te hebben vervuld. Vertrouwen in het accountants-

beroep was gedurende die jaren zijn belangrijkste leidraad en dat is volgens hem nog altijd *work in progress*.

Verordeningen

De aanwezige NBA-leden stemden in met twee verordeningen; een wijziging van de Verordening inzake onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en een verordening over de kosten voor het aanvragen van verklaringen van vakbekwaamheid voor buitenlandse accountants. Ook stemden de leden in met de begroting voor 2026 en met de benoeming van de nieuwe controlerend accountant en plaatsvervangend accountant voor de NBA.

De volgende ledenvergadering van de NBA wordt, samen met de derde editie van de verenigingsconferentie, gehouden op 15 juni 2026.

Twee oud-NOvAA-voorzitters overleden

In de afgelopen maanden zijn twee oud-voorzitters van de NOvAA, één van de rechtsvoorgangers van de NBA, overleden. **Albert Harmsen overleed op 15 december 2025 en Harry Geerlofs overleed op 9 februari van dit jaar.**

Albert Harmsen AA (1940) was jarenlang binnen de voormalige beroepsorganisatie van AA-accountants actief als bestuurslid en was in de jaren 2000-2001 voorzitter van de NOvAA. Ook was hij lid en voorzitter van de Raad van Toezicht Beroepsuitoefening AA's. In die rollen was hij actief betrokken bij de bevordering van de kwaliteit en integriteit van het beroep van accountant-administratieconsulent en bij het toezicht daarop.

In zijn werkzame leven was Albert Harmsen vennoot van het accountantskantoor Harmsen & Van Kesteren, gevestigd in Maarssen. Voor zijn maatschappelijke verdiensten werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Hij stond tot eind 2024 nog ingeschreven als accountant in het register van de NBA.

Harry Geerlofs

Harry Geerlofs AA (1949) was in zijn werkzame leven als vennoot verbonden aan Lekx, Kok & Geerlofs Accountants in Woerden, het huidige Lekx Accountants. Geerlofs was binnen de NOvAA onder meer (interim) hoofd Beroep en Beleid, voorzitter van de Commissie Vaktechniek en bestuurslid van de afdeling Zuid-Holland. Van 1989 tot en met 1997 was hij bestuurslid van de NOvAA, waarbij hij in de jaren 1995-1997 het voorzitterschap vervulde.

Daarna werd Geerlofs lid en vervolgens adviseur van de Raad van Toezicht Beroepsuitoefening AA's van de beroepsorganisatie. Ook werd hij benoemd tot erelid van de NOvAA. Na de fusie van NOvAA en NIVRA zorgde Geerlofs voor de stem van de mkb-accountant binnen de NBA Signaleringsraad. Bovendien was hij als mkb-accountant lid van de Accountantskamer in Zwolle en stond hij nog altijd ingeschreven in het register van de NBA. Ook Geerlofs werd voor zijn maatschappelijke verdiensten benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

NBA en BFT vernieuwen samenwerking

De NBA en het Bureau Financieel Toezicht (BFT) hebben in januari 2026 hun samenwerking in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) vernieuwd.

Dankzij de afspraken kan de Raad voor Toezicht van de NBA de Wwft-toetsingen onderdeel maken van de periodieke kwaliteitsbeoordeling bij accountantskantoren en accountants-afdelingen. Zo worden toezicht en kwaliteitsborging op een samenhangende en efficiënte manier met elkaar verbonden, aldus beide organisaties. De samenwerking tussen BFT en NBA loopt inmiddels drie jaar. Daarbij is ervaren dat, dankzij

goede afstemming, wederzijds vertrouwen en oog voor de praktijk, stappen zijn gezet in het bevorderen van de naleving en bewustwording binnen het accountantsberoep.

Belang van samenwerking

"De samenwerking met BFT past bij de rol van de accountant als poortwachter en de rol van de accountant in het maatschappelijk verkeer", aldus Liane Vlaskamp, algemeen directeur van de NBA. "Het is goed dat we met deze voortzetting en vernieuwing van de samenwerking het toezicht efficiënt kunnen blijven vormgeven." BFT en NBA kijken uit naar voortzetting van de samenwerking.

Opvolging aanbevelingen kwartiermakers

Minister Eelco Heinen van Financiën heeft de Tweede Kamer bijgepraat over de opvolging van de belangrijkste aanbevelingen uit de slotrapportage van de Kwartiermakers toekomst accountancysector.

De minister benadrukt in een brief dat elke accountant "maatschappelijk belangrijk werk" doet en dat er dus "geen twijfel mag zijn over de kwaliteit" van het werk van accountants. Hij gaat in op de evaluatie van het stelsel van

beroepsreglementering, de herziening van de beroepsprofielen, het toezicht door de AFM, kwaliteitsindicatoren, structuurmaatregelen en het belang van een kwaliteitsgerichte cultuur binnen het accountantsberoep. Ook reageert de minister op twee Kamermoties, die tijdens de behandeling van het wetsvoorstel Wijzigingswet accountancysector zijn aangenomen. Op Accountant.nl is uitgebreid bericht over de inhoud van de brief van minister Heinen aan de Tweede Kamer.

Advertentie

Masterclass 'De Fundamenten van Soft Controls'

De kwaliteit van besluiten en audits wordt door meer bepaald dan cijfers alleen. Juist culturele en gedragsbeïnvloedende factoren – soft controls – maken het verschil. Zij versterken de menselijke maat én vergroten de professionele verantwoordelijkheid, en vormen daarmee de sleutel tot duurzaam organisatiesucces. In deze Masterclass 'De Fundamenten van Soft Controls' delen we zeven verschillende perspectieven op soft controls. Je krijgt concrete handvatten van top-experts die elk een uniek perspectief bieden. Naast inzicht krijg je toepasbare methoden waarmee je aan de slag kunt. Heb je een vraag, wil je de brochure downloaden of je meteen aanmelden? Scan de QR-code!

Wat je ontvangt:

- Zeven perspectieven op soft controls
- Bijdragen van hoogleraren en onderzoekers aan de Erasmus Universiteit
- Praktische communicatiehandvatten
- Mogelijkheid tot inbreng eigen casus

Beoordeling
door alumni:
8.6

Erasmus University Rotterdam
Making Minds Matter

Dagvoorzitter:
prof. dr. Muel
Kaptein

Erasmus

IN HERINNERING HANS GORTEMAKER

(28 augustus 1948 – 10 januari 2026)

Hans Gortemaker begint na zijn gymnasium B met een studie scheikunde, maar stapt al snel over naar de accountancy, om zo werken en studeren te combineren. Hij gaat in 1970 aan de slag bij het toenmalige kantoor Dijker en Doornbos, een rechtsvoorganger van PwC. Na het behalen van het praktijkdiploma boekhouden rondt Gortemaker zijn opleiding tot registeraccountant af bij het NIVRA. In 1986 wordt hij partner bij zijn kantoor en tegelijk is hij ook actief als docent. In 1990 wordt hij hoogleraar aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam.

Vanaf medio jaren negentig geeft Gortemaker zeven jaar leiding aan de accountantstak van PwC Nederland en is hij lid van de raad van bestuur. Van 2001 tot 2005 geeft hij leiding aan de Europese accountantspraktijk van het kantoor en is hij lid van de global assurance board. Tegelijk bedient hij als accountant nog altijd zijn cliënten en doceert hij aan de universiteit.

In 2005, op 57-jarige leeftijd, treedt Gortemaker als partner uit bij PwC, maar hij stort zich nog vol enthousiasme op zijn hoogleraarschap aan de Erasmus School Accounting & Assurance, dat duurt tot eind 2024. Daarnaast vervult hij een fors aantal nevenfuncties, waaronder die van bestuurslid bij het Limperg Instituut, bestuurslid van het Bureau Financieel Toezicht, voorzitter van de kerkenraad van de PKN in Driebergen en voorzitter van de commissie normstelling goede doelen. Ook is hij betrokken bij NEMACC, het mkb-kenniscentrum van de NBA en de Erasmus Universiteit Rotterdam samen.

In december 2024 keek Hans Gortemaker in een interview voor dit magazine terug op zijn loopbaan en noemde het vak van accountant daarbij "een prachtberoep ten

behoefte van het maatschappelijk verkeer". Hij toonde zich voorstander van een multidisciplinair kantoor, "dus geen audit only, maar wel met de publieke functie als beeld in de etalage", zo stelde hij destijds. Als het om de opleiding tot accountant ging, stond Gortemaker open voor een brede instroom. "Je wilt mensen met andere achtergronden hebben: ook dominees en psychologen zijn welkom. Die moeten wat 'vlekjes' wegwerken, maar kunnen daarna prima een master auditing doen."

Hans Gortemaker woonde in Driebergen-Rijsenburg en was al enige tijd ziek. Hij overleed op 10 januari 2026, op 77-jarige leeftijd.

IN MEMORIAM

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van 15 collega's.

- **Marten Alkema** RA, Leerdam, overleden 24 januari 2025, 83 jaar
- **Petrus Hermanus Maria van Beek** AA, Abcoude, overleden 17 september 2025, 87 jaar
- **Robin Danyel Brinksma** AA, Almere, overleden 27 juli 2025, 54 jaar
- **Willem Bruinzeel** RA, Rijswijk, overleden 18 oktober 2025, 73 jaar
- **Hendrik Geerlofs** AA, Alphen aan den Rijn, overleden 9 februari 2026, 76 jaar
- **Johannes Cornelis Adriaan Gortemaker** RA, Driebergen-Rijsenburg, overleden 10 januari 2026, 77 jaar
- **Sietske Laan** RA, Wijdewormer, overleden 10 oktober 2025, 69 jaar
- **Hang Hua Lee** RA, Uithoorn, overleden 2 augustus 2025, 51 jaar
- **José Carlos Neves Cordeiro** RA, Monnickendam, overleden 2 maart 2025, 55 jaar
- **Cornelis Ouweland** RA, Rhon, overleden 21 augustus 2025, 84 jaar
- **Cornelis Maria Peerenboom** RA, Maassluis, overleden 7 augustus 2025, 75 jaar
- **Frederik Josef Pranata** RA, Amstelveen, overleden 29 september 2025, 55 jaar
- **Peter Camillus Désiré Seghers** AA, Hulst, overleden 19 september 2025, 60 jaar
- **Johannes Gerardus Marinus van Stijn** RA, Almere, overleden 23 december 2025, 93 jaar
- **Leonard Willem Verhoef** RA, Wijk bij Duurstede, overleden 21 januari 2026, 78 jaar